

Bologna Süreci Eğitimcilerin Eğitimi Dijital Paketi

MODÜL 4: Bologna Uyumlu Ölçme ve Değerlendirme

Alt Konu 4.1: Yapıcı Hizalama (Constructive Alignment) ve Sınav Tasarımı

Eşleştirme Matrisi — Öğrenme Çıktısı Seviyesi ile Ölçme Yöntemi Uyumu

Bloom Düzeyi	Öğrenme Çıktısı Örneği	Uygun Ölçme Yöntemleri	Uygun Olmayan Ölçme Yöntemi
Hatırlama	"Öğrenci temel kavramları tanımlar."	Çoktan seçmeli test, boşluk doldurma, eşleştirme	Karmaşık proje (aşırı kapsamlı olur)
Anlama	"Öğrenci bir kavramı kendi cümleleriyle açıklar."	Kısa cevaplı sorular, özetleme ödevi, kavram haritası	Sadece çoktan seçmeli (yetersiz kalır)
Uygulama	"Öğrenci bir formülü/yöntemi yeni bir örnekte kullanır."	Problem çözme soruları, vaka uygulaması, laboratuvar raporu	Sadece tanım sorma
Analiz	"Öğrenci bir metni/veriyi eleştirel olarak analiz eder."	Makale inceleme ödevi, karşılaştırmalı analiz raporu, örnek olay incelemesi	Çoktan seçmeli test
Değerlendirme	"Öğrenci bir yöntemi/argümanı kriterlere göre değerlendirir."	Eleştirel değerlendirme raporu, akran değerlendirmesi, tartışma/debat performansı	Kısa cevaplı basit sorular
Yaratma	"Öğrenci özgün bir ürün/proje/çözüm tasarlar."	Dönem projesi, portfolyo, özgün tasarım ödevi, sunum	Test veya kısa cevaplı sınav

Kullanım Notu:

- Bir ders genellikle birden fazla Bloom düzeyinde çıktı içerir; bu nedenle ölçme yöntemlerini de çeşitlendirmek (örneğin hem bir test hem bir proje kullanmak) genellikle en sağlıklı yaklaşımdır.
- Seçtiğiniz her ölçme aracının, hangi öğrenme çıktısını ölçtüğünü açıkça belirlemeniz, hem şeffaflık hem de akreditasyon süreçleri için önemlidir.
- Portfolyo ve proje gibi yöntemler, birden fazla çıktıyı bir arada ölçebilir; bu nedenle üst düzey (analiz, değerlendirme, yaratma) çıktılar için özellikle tercih edilir.